

Patricija Perkovič, Gimnazija in SŠ Kočevje

Mentorica: Andreja Devjak

KOMUR JE USOJENO, DA GA BODO OBESILI, SE NE BO UTOPILO

Mladinsko pripoved Zlati zob je napisal alpinist, kolumnist, fotograf, novinar, resnobnež in šaljivec ter Kresnikov nagrajenec Tadej Golob. Za prizorišče svojega prvega romana je izbral okolico Loga pod Mangartom in tako je nastal razgiban in napet pustolovski roman, ki ga je opremil ilustrator Ciril Hozjak. Golob se je rodil leta 1967 v Lenartu. Bil je navdušen plezalec, zato je roman napisal kot alpinist. V romanu lahko opazimo tudi, kako fantje dozori v moške.

Roman vleče dve rdeči niti, ki gravitirata ena od druge, hkrati pa tudi ena proti drugi, se med seboj dopolnjujeta, napajata. Prva nit je plezanje, fanta, ki ljubita gore, vsaka skala, oprimek jima je ljub, dekleta Tina, ki teh plezalskih podvigov ni deležna, kriminalci, ki podvigom žal niso kos in zaradi tega nastopi tudi smrt. Druga nit je zgodba o Zlatorogu, ki že v naslovu kaže svoje delo, napetost, dogodivščina, potem je Mlekuž, ki v trpljenju dojame, da mu zlato ni pomembno, točajka Miranda, ki daje Mlekužu pobudo za hvaljenje, in na koncu še seveda svet, kraj, ki ponuja te plezalske podvige.

V zaključku se roman prelivi v kriminalko. Nastopijo streljanje, grožnje, pretep. V tem delu je vidno, kako fantje dozori v moške, poleg tega pa so tudi neiskrenost, ošabnost, grozljivost treh kriminalcev, ki začnejo groziti fantom, kmalu pojasnjeni.

Tomaž in Peter sta bila ljubitelja plezanja, med svojimi podvigi srečata fanta, za katerega bi lahko rekli, da je samosvoj – prepuščen sam sebi. Po nekaj dneh druženja postanejo prijatelji, ki bi radi našli nonovo zlato. Neki dan v gostilni poslušajo nonovo pripovedovanje, ko Tomaž in Peter v kotu sobe opazita tri čudne moške. Pozanimata se pri Franku, ali jih ta morda pozna, vendar jima nič ne pove.

Mislim, da če bi Franko ta dan v gostilni zaupal svojo zgodbo Petru in Tomažu, bi mu lahko pomagala in ne bi prišlo do nadaljnjih zapletov. Namreč, Franko je bil nekdanji prijatelj Peroksidnega, Borisa in Florjana. Spoznal jih je v Tehničnem šolskem centru, kjer je zanje opravil kakšno stvar in je bil zaradi tega pozneje tudi izključen iz šole. Ko so se kriminalci pojavili v Logu in slišali nonovo pripoved, so jih ugrabili, od Franka pa zahtevali »usluge.«

Že v tem odlomku se kaže hudobnost ljudi in pregovor pravi, da si sami kujemo srečo ter usodo. Ti kriminalci so s svojo hudobnostjo dosegli svojo smrt, sami so si jo skovali. Poznam osebo, ki je bila kot otrok zelo nagajiva in ošabna, pozneje ko je bila ta oseba starejša, jo je stresla elektrika in je umrla.

Grozno je, kako si ljudje sami kopljemo jamo. Ne spoštujemo želja drugih, njihovih prošenj, gledamo samo nase in se vsak dan sprašujemo, kaj bi bilo, če bi imeli toliko in toliko zlata ali denarja, ali če bi vozili ta in ta avto, vendar nikoli ne pomislimo na tiste, ki prosijo, da bi zopet lahko hodili, ali si želijo, da bi njihov otrok odrasel, se ozdravil levkemije. Drugim privoščimo nesrečo, samo da smo mi lahko srečni, da imamo bogastvo, ki je minljivo. Pobjijamo in siromašimo ljudi, da lahko mi obogatimo z njihovimi prihranki, ki so mogoče to zlato ali denar varčevali deset, drugi petnajst let za svojo srečo, in to pošteno.

Lep primer je v romanu, ko Peroksidni in Italijan zaradi pohlevnosti trpinčita poštene, nič krive fante. Na koncu pa doživijo nesrečo in umrejo.

Golob je v romanu hotel povedati, da si sami kujemo usodo. Kmalu pride resnica na dan. Neiskrenost, pohlepnost, laži, vsa ta dejanja te lahko pokopljajo, mogoče ne takoj, ob prvem narobe dejanju, vendar prej kot slej zmaga dobro in je pravici zadoščeno.

Že mala laž ti lahko škoduje. Na primer Frankova neiskrenost do Tomaža in Petra.

Ali moja izkušnja s prijateljico. Čisto mala napaka ti lahko uniči življenje. Nikoli ne veš, kje te čaka nesreča.

Roman je pustolovski, hkrati kriminalen, na koncu pa nezaokrožen. Ni zaključen, srečen konec je v bralčevi domišljiji.

Ima zanimivo, realno vsebino, saj se na svetu dogajajo krivice in ljudje postajajo pohlepni in zato nastanejo prepiri, nekateri občutijo hujše trpljenje in bolečine.

Mladinska pripoved me je najbolj navdušila v zaključku, ko prijatelji držijo skupaj, v nevarnosti trezno razmišljajo, so si naklonjeni. Če bi se znašla v takšni situaciji, ne bi mogla razmišljati s trezno glavo tako kot Peter, ki je skoval načrt, se Peroksidnemu postavil po robu in ni dovolil, da bi še ranil Tomaža. Tudi za Franka je poskrbel, čeprav je bil ta neiskren do njiju, a sta vedela, da ni ničesar zagrešil; tu je vidna dobrosrčnost skromnih ljudi, kajti Peter je bil skromen, brez staršev.

Tako, da ja, človekov značaj je povezan z njegovo usodo.